

directie Economie, Landbouw & Platteland, Europese en Internationale samenwerking
team Mondiale Solidariteit

dossiernummer:
1905657

Verslag aan de Provincieraad

betreft **Mondiale solidariteit: Regiobeleid**
Vastleggen van de modaliteiten van samenwerking met de partners (tijdens de periode 2020-2025) in het kader van het Reglement Regiogerichte Noord-Zuidsamenwerking
bevoegde gedeputeerde Leentje Grillaert

Mevrouwen en mijne Heren,

Vooraf

Sinds 1994 kiest ons bestuur voor duurzame partnerschappen met een beperkt aantal regio's in de wereld. Er werden partnerschappen aangegaan met actoren in Ecuador, Rwanda en de Filipijnen.

In het reglement '**Regiogerichte Noord-Zuidsamenwerking**', goedgekeurd door de Provincieraad op 04 september 2019, wordt uitgegaan van een integrale en procesmatige benadering, waarbij door samenwerking en afstemming van verschillende actoren en sectoren, duurzame maatschappelijke verandering mogelijk wordt.

In het **bestuursakkoord 2019-2024** van de Provincie Oost-Vlaanderen (POV) wordt de realisatie van mondiale solidariteit via de structurele samenwerking die we op touw zetten met deze drie regio's (Esmeraldas – Ecuador, Cordillera – Filipijnen, Province du Sud – Rwanda) herbevestigd.

Op basis van tussentijdse evaluaties en werkbezoeken worden kaderovereenkomsten afgesloten en actieplannen uitgewerkt, telkens rekening houdende met de evolutie en de eigenheid van de regio's. Het reglement 'Regiogerichte Noord-Zuidsamenwerking' van 04 september 2019 laat toe om kaderovereenkomsten af te sluiten van 3 tot 6 jaar, gekoppeld aan actieplannen van 3 jaar.

De huidige kaderovereenkomsten lopen af op 31 december 2019.

Op basis van het bestuursakkoord 2019-2024, en onder voorbehoud van de goedkeuring van het **MeerJarenPlan (MJP) 2020-2025**, voorziet het bestuur onder de beleidsdoelstelling 'Mondiale solidariteit realiseren en bijdragen aan duurzame ontwikkeling in het kader van Agenda 2030 en de SDG's', het actieplan 'Aanzetten tot mondiale solidariteit en sterke mondiale partnerschappen voor duurzame ontwikkeling door structurele samenwerking in de partnerregio's en door het ondersteunen van Oost-Vlaamse organisaties met projecten in landen in ontwikkeling', de actie 'In de 3 partnerregio's (Ecuador, Rwanda, Filipijnen) stimuleren we lokaal gedragen duurzame ontwikkelingsprocessen', een budget van 636 000 EUR.

In het kader van de mogelijke verderzetting na 2019 werd in elke regio een evaluatie georganiseerd in samenspraak met de Vlaamse partners.

Hierbij werden de in het reglement 'Regiogerichte Noord-Zuidsamenwerking' van 04 september 2019 opgenomen beleidsdoelstellingen en criteria afgetoetst, alsook de concrete resultaten en doelstellingen per regio (zoals overeengekomen in de kaderovereenkomsten 2017-2019 en goedgekeurd op de Provincieraad van 16 november 2016). De evaluaties omschrijven ook de visieontwikkeling om verder te werken aan duurzame veranderingsprocessen in de verschillende regio's.

Op basis van de resultaten van de evaluaties werd, tussen de verschillende actoren die bij het regiobeleid betrokken zijn, **overleg** gepleegd over de toekomst van het partnerschap. De modaliteiten en doelstellingen voor de komende 3 tot 6 jaar werden uitgewerkt in **kaderovereenkomsten**.

Vaststellingen

Vanuit de evaluaties stellen we vast dat in de drie regio's processen op gang gekomen zijn waardoor de civiele samenleving werd versterkt en waar mogelijk zij haar rol vervult ten aanzien van lokale en regionale besturen. We zien dat op het vlak van mensenrechten en democratie (arbeidsrechten, het recht op water, voedsel en gezondheid), op het vlak van duurzame landbouw, agro-ecologie, milieubescherming en strijd tegen de (impact van de) klimaatverandering, op het vlak van inclusie voor personen met een beperking, bevorderen van dialoog en vrede en participatie, een echte meerwaarde werd gerealiseerd, en dat hierbij de armste doelgroepen (met bijzondere aandacht voor vrouwen, jongeren en inheemsen) werden bereikt.

De **belangrijkste evoluties en uitdagingen per land** vatten we kort samen:

Evaluatie Ecuador

In overleg met de verschillende partners in Vlaanderen en Ecuador (Join for Water, Protos Ec, CEFODI en de Provincie Oost-Vlaanderen) werd in 2016 beslist om de samenwerking af te bouwen. De financiële ondersteuning vanuit Join for Water Belgium, voor de partnerorganisaties Protos Ec en CEFODI stopt eind 2019. De doelstellingen in de kaderovereenkomst 2017-2019 waren dan ook gericht op consolidatie, verankering en verdere verzelfstandiging van de lokale actoren.

Protos Ec, het vroegere landenkantoor van Join for Water is de voorbije drie jaar geëvolueerd naar een zelfstandige Ecuadoraanse organisatie.

De partnerorganisatie CEFODI kent op financieel niveau een minimale stabiele zekerheid, en ze zijn in staat om relaties aan te knopen met andere financiële actoren dan de POV. Maar de samenwerking met de belangrijke financiële partner Ayuda en Acción eindigt eerder dan verwacht in december 2019.

In het bestuursakkoord 2019-2024 werd dan ook beslist om, als een goede huisvader, de komende drie jaar de financiële ondersteuning aan CEFODI nog verder te zetten, maar deze wel gestaag verder af te bouwen.

De komende drie jaar worden cruciaal voor CEFODI om tot een **zelfstandige, onafhankelijke dienstverlenende organisatie** te komen, die beter bestand is tegen mogelijke fluctuaties in financiële inkomsten.

Een sterk punt van de partnerorganisatie CEFODI is haar lokale verankering. CEFODI is een Ecuadoraanse organisatie die in de provincie Esmeraldas, zowel door de bevolking, de overheid, universiteiten en andere lokale en internationale ontwikkelingsactoren, als een belangrijke maatschappelijke speler, met een duidelijke visie en missie en met een gemotiveerd en gekwalificeerd team, erkend wordt.

De te versterken punten liggen op het vlak van de administratie, haar invloed op besluitvorming en de interne en externe communicatieprocessen. Op technisch vlak moet meer nadruk gelegd worden op innovatie, planning, het documenteren van geleerde lessen en financiële vaardigheden

Om deze redenen is het cruciaal dat CEFODI de komende jaren blijft inzetten op de huidige werkdomeinen (cacao, water en institutionele versterking), op diversificatie van zijn acties en financiële bronnen en het behoud van het institutionele kapitaal. Dit moet de organisatie toelaten projectvoorstellen en programma's uit te werken, en de financiering, nodig om de kwaliteitsnormen van hun werk te handhaven, te verwerven en te behouden.

Evaluatie Filipijnen

Het partnerschap heeft in de periode 2017-2019 opnieuw stappen vooruitgezet in het realiseren van de doelstellingen op lange termijn en de capaciteitsversterking van de civiele actoren. Het bereik van het CDPC-netwerk (geografisch en organisatorisch) vergroot stelselmatig. Dit alles ondanks de soms **moeilijke (tot zelfs repressieve) relatie met de Filipijnse overheid**, en de toenemende negatieve **impact van grote stormen** (tyfoons).

In totaal werden in het programma 2017-2019 10 200 personen economisch begunstigd. Op het vlak van basisgezondheidszorg werden zo'n 3 500 personen begunstigd.

In het eerste jaar na de verkiezing van Duterte als president werden er goede contacten gelegd met de overheidsdepartementen. Ondanks de moeilijke context probeert CDPC deze relaties toch te onderhouden. Gezien de beperkte ruimte voor een kritische civiele maatschappij is het belangrijk dat CDPC de risico's beperkt door haar **netwerking** nog te versterken, zichzelf institutioneel te versterken, te voldoen aan alle administratieve vereisten en haar **zichtbaarheid** te vergroten.

De focus op een aantal geselecteerde gemeenschappen voor de uitvoering van het programma beperkt de flexibiliteit om in te spelen op evoluties in de actualiteit of op dringende noden. Anderzijds is het, in functie van de duurzaamheid van de resultaten in de gemeenschappen, wel belangrijk om voldoende lang ondersteuning te geven. In het nieuwe programma moet hier geografisch naar een evenwicht worden gezocht.

Op het vlak van de versterking van de sociale beweging is het programma erin geslaagd om stabiele, regionale organisaties van boeren, ouderen en jongeren te creëren, alsook netwerken rond algemene mensenrechten en specifieke inheemse rechten.

Op het vlak van belangenbehartiging, via campagnes en lobbywerk, is er samenwerking ontstaan met een aantal nationale overheidsdepartementen. Het CDPC-netwerk nam ook deel aan nationale campagnes die geleid hebben tot een betere wetgeving m.b.t irrigatie en mentale gezondheid.

Evaluatie Rwanda

In Rwanda is sterk ingezet op **de samenwerking** tussen de verschillende partners. Het overleg van de partners van de Provincie Oost-Vlaanderen CSD ABUZUZANYA (Concertation et Synergie pour le Development durable) investeert in uitwisseling, capaciteitsopbouw van haar lidorganisaties en gemeenschappelijke projecten (varkenskwekerij, maïsbedrijf en verwerking van melk en fruit). Momenteel is het overleg bezig aan een procedure om een juridisch statuut als NGO-platform te verwerven. Op die manier kan het CSD ook zelf op zoek gaan naar financiering voor haar initiatieven. Vandaag is er reeds een permanent secretariaat van het CSD. Het CSD doet de coördinatie van het bedrijf, waarvan de 6 partnerorganisaties van de Provincie Oost-Vlaanderen de belangrijkste aandeelhouders zijn. Andere aandeelhouders zijn de basisorganisaties en leden van de basisorganisaties. Zij zijn verenigd in een coöperatie KAMURUNYA. Nu is het moment aangebroken voor de CSD om **van investeringen naar resultaten** (diversificatie van inkomsten voor de partnerorganisaties) te gaan.

De **institutionele capaciteiten** en de positionering van de partnerorganisaties zijn de voorbije drie jaar erg versterkt. Dit vertaalt zich in de opmaak van projectvoorstellen voor subsidies en samenwerking met de (lokale) overheid, als partner en investeerder. Wel is er nood aan de ontwikkeling van instrumenten om de gemeenschappelijke resultaten van het programma van de verschillende partnerorganisaties te kunnen meten.

In de kaderovereenkomst 2017-2019 werd het proces van verbreding van het partnerschap met de **hogeschool HOGENT** ingezet. De resultaten van deze nieuwe samenwerking met HOGENT en Universiteit van Rwanda (ontwikkeling van een project gericht op duurzame landbouw met aanvullende financiering via de Vlaamse Interuniversitaire Raad - VLIR) wordt als erg positief ervaren. De uitdaging is HOGENT als transversale partner in de kaderovereenkomst 2020-2025 in te schrijven. Daarnaast wensen de partners de mogelijkheden tot samenwerking met andere Oost-Vlaamse organisaties verder te onderzoeken.

Op basis van de evaluatie van het werk op vlak van onderzoek naar de impact van pesticiden op de bijenpopulatie en de ijver voor een erkend statuut voor mensen met een beperking, willen de partners ook expliciet inzetten op **lobby en beleidsbeïnvloeding**.

Voorstel

Op basis van de resultaten van de conclusies uit de evaluaties worden de modaliteiten van samenwerking en doelstellingen voor de komende 3 tot 6 jaar uitgewerkt in **kaderovereenkomsten** per land.

De **belangrijkste doelstellingen en markante evoluties** per land vatten we kort samen:

Kaderovereenkomst 2020-2022 Ecuador

De kaderovereenkomst wordt gesloten tussen CEFODI, Join for Water en de Provincie Oost-Vlaanderen. Gezien de onafhankelijke positie van Protos Ec, is Protos Ec geen ondertekenaar van de kaderovereenkomst 2020-2022.

De algemene doelstelling van dit partnerschap voor de periode 2020-2022 is de bevordering van het welzijn van de bevolking van de provincie Esmeraldas, gelegen in de Republiek Ecuador, door middel van samenwerking tussen de

verschillende ontwikkelingsactoren die betrokken zijn bij het **recht op water**, de **productie van cacao** en de institutionele versterking van de organisatie CEFODI.

Dit algemene samenwerkingskader stelt een programma voor de periode 2020-2022 voor, waarbij de nadruk ligt op het verankeren van de resultaten van de laatste perioden en op het autonoom maken van lokale bondgenoten.

CEFODI versterkt zijn positie als dienstverlenende organisatie, draagt bij tot de versterking van de civiele maatschappij en de autonomie van de ondersteunde structuren en ondersteunt de lokale overheden. De versterking van deze NGO in Esmeraldas als dienstverlenende organisatie draagt bij aan haar **institutionele duurzaamheid**, zeker binnen het vernieuwde landschap van de internationale ontwikkelingssamenwerking.

Kaderovereenkomst 2020-2025 Filipijnen

Algemene doelstelling:

Volksorganisaties en hun gemeenschappen in de Cordillera-regio in de Filipijnen zijn bevoegd om hun recht te verdedigen en te claimen om deel te nemen aan, bij te dragen tot en te genieten van de economische, sociale, culturele en politieke ontwikkeling waar alle **mensenrechten en fundamentele vrijheden** kunnen verwezenlijkt worden.

Specifieke doelstellingen:

- (1) Maatschappelijke organisaties zijn duurzaam, versterkt en hebben een grotere impact gekregen op het niveau van welzijn van het volk met nadruk op het **recht op voedsel/levensonderhoud, het recht op gezondheid, het recht op arbeid en politieke rechten**.
- (2) De houders van rechten oefenen een grotere **invloed** uit **op het beleid** van de gezagsdragers en meer in het bijzonder op de factoren die het recht op voedsel beïnvloeden: agro-ecologie, voedselsoevereiniteit, bescherming tegen de gevolgen van de klimaatverandering, beschermen van natuurlijke hulpbronnen, landrechten,

Complementair aan het partnerschap zullen de drie partners een **verruiming van de samenwerking** nastreven met andere actoren in Oost-Vlaanderen die tot het partnerschap zullen bijdragen. De focus voor de periode 2020-2025 ligt op academische samenwerking en internationale solidariteit.

Kaderovereenkomst 2020-2025 Rwanda

De belangrijkste evolutie is de verruiming van het partnerschap met de hoge school **HOGENT als transversale partner**, en dus ook ondertekenaar van deze kaderovereenkomst.

De partners gaan akkoord om te werken aan de verbetering van de levenskwaliteit van de bevolking in de Zuidprovincie. Ze willen dit doen door het bevorderen van de **samenwerking** tussen de lokale groepen en het versterken van hun **capaciteiten**. Zij vertrekken hierbij vanuit een **integrale benadering**, werken **participatief** en hebben bijzondere aandacht voor **kwetsbare groepen**. Hiervoor stellen ze zich een aantal gemeenschappelijke doelstellingen:

- (1) Rurale zelfpromotie met klemtoon op het ondernemerschap van vrouwen, jongeren, tienermoeders, gezinnen met personen met een handicap en andere kwetsbare groepen

- (2) Inschakeling van personen met een handicap via bijzonder en inclusief onderwijs, gezondheidszorgen en Community Based Rehabilitation (CBR)
- (3) Voedselsoevereiniteit, milieubescherming en klimaatbestendigheid
- (4) Cultuur van vrede en versterking van de burgerparticipatie
- (5) Lobbyen en pleiten voor uiteenlopende thema's
- (6) Versterking van de synergie tussen de partners van de Provincie Oost-Vlaanderen in het proces van duurzame ontwikkeling
- (7) De gemeenschappelijke projecten voor een economisch productievere en competitievere investering versterken
- (8) De activiteiten van diversificatie van de hulpbronnen op het vlak van de organisaties die lid zijn van het overleg CSD en binnen het overleg CSD versterken
- (9) Nauwe samenwerking met andere plaatselijke en internationale organisaties die dezelfde missie als de leden van het overleg CSD nastreven

Onder voorbehoud van de goedkeuring van het MJP 2020-2025 door de Provincieraad, stellen we volgend budget in EURO voor.

>>> voor een gedetailleerd budget zie bijlage 13

	2020 (EUR)	2021 (EUR)	2022 (EUR)	2023 (EUR)	2024 (EUR)	2025 (EUR)	TOTAAL kaderovereenkomst 2020-2025 (EUR)
Filipijnen	245 000	250 000	260 000	270 000	280 000	286 000	1 591 000
Ecuador	126 000	111 000	90 000	-	-	-	358 000
Rwanda	255 000	265 000	275 000	286 000	296 000	300 000	1 677 000
Marge	10 000	10 000	11 000	80 000	60 000	50 000	190 000
Totaal	636 000	636 000	636 000	636 000	636 000	636 000	3 816 000

Onder voorbehoud van de goedkeuring van het MJP 2020-2025 door de Provincieraad is het totaalbudget voorzien voor de regiogerichte Noord-Zuidsamenwerking **jaarlijks 636 000 EUR**.

In de lijn van de voorbije 3 jaar wordt het budget voor Ecuador geleidelijk aan verder afgebouwd. Voor het tweede deel van de legislatuur willen we, vanuit een houding van verantwoord beheer, de resultaten van de evaluaties, voorzien in 2022, afwachten vooraleer de vrijgekomen middelen volledig toe te wijzen. Een voorstel voor toewijzing van de overige 190 000 EUR zal aan de Raad voorgelegd worden in 2022. Op deze manier kunnen we rekening houden met een eventuele veranderde context en/of opportuniteiten.

Gelet op wat voorafgaat, hebben wij dan ook de eer, Mevrouwen, Mijne heren, U te verzoeken akkoord te gaan met de modaliteiten van samenwerking, in het kader van de regiogerichte samenwerking met Ecuador, de Filipijnen en Rwanda, zoals voorgesteld in de kaderovereenkomsten.

Gent, .

namens de Deputatie:

./...

De provinciegriffier,
Albert De Smet

De bevoegde gedeputeerde,
Leentje Grillaert